

Đại dịch đã không làm suy giảm các hoạt động của chính phủ - trên thực tế, dịch bệnh dường như còn làm gia tăng những căng thẳng vốn có. Việc hiểu rõ liệu Trung Quốc có thay đổi chính sách đối ngoại hay không, và nếu có thì như thế nào, đóng vai trò trọng yếu trong việc đánh giá những diễn biến trong khu vực ngoại vi của Trung Quốc và những dự định tiếp theo của Bắc Kinh.

Mặc dù luôn điếu gay gắt và những lời buộc tội lẫn nhau của Washington và Bắc Kinh trong bối cảnh đại dịch COVID-19 hiện đang tràn ngập các tin tức, những những gì đang diễn ra trên khắp khu vực ngoại vi phía Đông và phía Nam Trung Quốc trong vài tuần qua cũng không kém phần quan trọng. Vào thời điểm này

Cộng sản Trung Quốc (CSTQ) ca ngợi sự hào phóng trong cách tiếp cận của nước này đối với COVID-19, sự lãng phí của giới Trung Quốc và các nước láng giềng lại đang có sự gia tăng đáng chú ý. Bắc Kinh đã sử dụng các lực lượng hải quân và bán quân sự cũng như các chiến dịch thông tin ngày càng tinh vi nhằm gia tăng căng thẳng, thăm dò phản ứng và đánh giá xem họ có thể “điều chỉnh lại” đến mức nào.

Điều này làm dấy lên câu hỏi về ý định thực sự của Trung Quốc. Phải chăng Bắc Kinh đã thực sự đi theo cách tiếp cận hợp tác mới với các nước láng giềng? Họ có đang tìm cách lợi dụng sự hỗn loạn thời COVID-19 để không định các lợi ích của mình một cách minh bạch hơn hay không? Hay đây đơn giản chỉ là một sự mở rộng - dù mang tính chiến lược vẫn có thể trở lại đại dịch của Trung Quốc?

Đại dịch COVID-19 đã không làm suy giảm các hoạt động địa chính trị - trên thực tế, dịch bệnh dường như còn làm gia tăng những căng thẳng vốn có. Ví dụ rõ ràng là Trung Quốc có thay đổi chính sách đối ngoại hay không, và nếu có thì như thế nào, đóng vai trò trung yếu trong việc đánh giá những diễn biến trong khu vực ngoại vi của Trung Quốc và những dự định tiếp theo của Bắc Kinh. Mỹ và các đồng minh của nó lại những câu hỏi này nhằm chuẩn bị một phản ứng phù hợp. Điều này đơn giản là đòi hỏi chúng ta phải hiểu rõ những hành động của Bắc Kinh trước cuộc khủng hoảng và suy nghĩ kỹ về những điều thực sự có thể báo hiệu sự thay đổi đáng kể hoặc thậm chí một chính sách đối ngoại mang tính đổi mới hơn.

Những động thái mới nhất của Trung Quốc

Các tàu và máy bay của Trung Quốc đã có mặt trong một loạt sự kiện này trên khắp vùng biển lân cận nước này. Mặc dù không có thông tin, những sự kiện này chắc chắn đã đe dọa tới tính mạng con người. Xét về vị trí những sự kiện này có liên quan tới hai đối thủ chính của Trung Quốc trong khu vực là Nhật Bản và Việt Nam, cùng với đó là Đài Loan, cần xem xét kỹ lưỡng những Bắc Kinh coi đại dịch COVID-19 là cơ hội để thúc đẩy lợi ích trong giai đoạn các hoạt động địa chính trị bấp bênh.

Vào giữa tháng 3/2020, một phi đội máy bay của Quân đội phóng nhân dân Trung Quốc (PLA) đã vượt qua đường trung tuyến eo biển Đài Loan - đường phân giới không chính thức giữa Đài Loan và Trung Quốc - trong một cuộc tập trận, nhằm

m ịc đ ịch đ ị d ịa ị ài Loan thông qua vi ịc ph ị di ịn n ịng l ịc c ịa Trung Qu ịc trong vi ịc ti ịn hành các ho ịt đ ịng ban đ ịm, đ ịng th ịi th ịm dò kh ị n ịng ph ịn ịng c ịa ị ài Loan. M ịc dù các tàu và máy bay c ịa PLA v ịn ho ịt đ ịng trong khu v ịc sát ị ài Loan trong nhi ịu n ịm, nh ịng t ịn su ịt và s ị quy ịt đ ịn c ịa các ho ịt đ ịng này đ ị gia t ịng đ ịng k ị trong nh ịng n ịm g ịn đ ịy: S ị c ị m ịi nh ịt này là l ịn th ị t ị trong vòng 2 th ịng, máy bay c ịa PLA bu ịc Không quân ị ài Loan ph ịi c ịt cánh kh ịn c ịp và ti ịn hành ng ịn ch ịn. Xét t ị vi ịc T ịng th ịng ị ài Loan Thái Anh V ịn s ịp nh ịm ch ịc nhi ịm k ị hai, cùng v ịi đ ị là vi ịc s ị ịng h ị đ ịi v ịi nguyên t ịc “M ịt n ịc, hai ch ị đ ị” c ịa B ịc Kinh đ ịng suy g ịm ị ị ài Loan, nh ịng hành đ ịng này th ịm chí có kh ị n ịng s ị tr ị nên ph ị bi ịn và quy ịt li ịt h ịn.

Cu ịi th ịng 3/2020, m ịt tàu cá Trung Qu ịc đ ị va ch ịm v ịi tàu khu tr ịc c ịa Nh ịt B ịn ị bi ịn Hoa ịng. V ị va ch ịm đ ị khi ịn tàu khu tr ịc b ị th ịng, nh ịng tàu này đ ị có th ị t ị di chuy ịn và th ịy th ị đ ịn c ịng kh ịng b ị th ịng vong. B ịc Kinh tuyên b ị r ịng m ịt ng ị dân Trung Qu ịc đ ị b ị th ịng và đ ị l ịi cho tàu Nh ịt B ịn trong s ị c ị này, kêu g ịi Nh ịt B ịn h ịp tác ng ịn ch ịn nh ịng s ị c ị trong t ịng lai. Kh ịng ai rõ li ịu tàu Trung Qu ịc có thu ịc l ịc l ịng dân quân bi ịn c ịa n ịc này hay kh ịng. ị ày là m ịt l ịc l ịng đ ịc B ị Qu ịc phòng M ị mô t ị là “l ịc l ịng d ị b ị dân th ịng có v ị trang s ịn sàng đ ịc huy đ ịng” và “đ ịng vai trò quan tr ịng trong các ho ịt đ ịng ép bu ịc nh ịm đ ịt đ ịc các m ịc tiêu chính tr ị c ịa Trung Qu ịc mà kh ịng c ịn chi ịn đ ịu”.

G ịn đ ịy, t ị Bi ịn ịng c ịng x ịy ra m ịt vài s ị c ị có liên quan t ị các tàu Trung Qu ịc. Vào đ ịu th ịng 3/2020, m ịt tàu cá Vi ịt Nam neo đ ịu g ịn m ịt đ ịo nh ị thu ịc qu ịn đ ịo Hoàng Sa - v ịn đ ịc c ị Vi ịt Nam và Trung Qu ịc tuyên b ị ch ị quy ịn - đ ị b ị m ịt tàu Trung Qu ịc truy đ ịi và phun v ịi r ịng, khi ịn tàu cá b ị chìm do va ph ịi đá. Th ịy th ị đ ịn đ ịc m ịt tàu cá khác c ịa Vi ịt Nam c ịu. Hà N ịi tuyên b ị r ịng tàu cá Vi ịt Nam đ ị b ị tàu Trung Qu ịc đ ịm ph ịi. ịu th ịng 4, B ị Ngo ịi giao M ị đ ị ra tuyên b ị bày t ị quan ng ịi sâu s ịc đ ịi v ịi v ị vi ịc và kêu g ịi Trung Qu ịc “duy trì t ịp trung ịng h ị các n ị l ịc qu ịc t ị nh ịm chi ịn đ ịu ch ịng đ ịi d ịch toàn c ịu và ng ịng l ịi d ịng s ị m ịt t ịp trung ho ịc s ị d ị t ịn th ịng c ịa các n ịc khác đ ị m ị r ịng các tuyên b ị ch ị quy ịn b ịt h ịp pháp c ịa mình ị Bi ịn ịng”. B ị Ngo ịi giao M ị c ịng l ịu ý r ịng k ị t ị khi đ ịi d ịch bùng ph ịt, “B ịc Kinh c ịng đ ị công b ị vi ịc thành l ịp các ‘tr ịm nghiên c ịu’ m ịi t ị các c ịn c ị quân s ị do Trung Qu ịc xây đ ịng trên đá Ch ị Th ịp và đá Subi, và đ ị cho máy bay quân s ị đ ịc bi ịt h ị cánh trên đá Ch ị Th ịp”. G ịn đ ịy nh ịt, m ịt tàu C ịnh sát bi ịn Trung Qu ịc (CCG) - m ịt trong s ị nh ịng tàu đ ị quy r ịi m ịt tàu th ịng m ịi c ịa Philippines vào th ịng 9/2019 - đ ịc nh ịn th ịy đ ị tu ịn tra g ịn bãi c ịn Scarborough, đ ịi di ịn cho nhi ịu tàu khác c ịa CCG đ ị và đ ịng tu ịn tra ị h ịu h ịt các khu v ịc b ị tranh ch ịp gi ịa Trung Qu ịc và Philippines ị Bi ịn ịng.

Những sự kiện này phải chăng chỉ là sự trùng hợp ngẫu nhiên? Có lẽ phải là dấu hiệu cho thấy Bắc Kinh đang bị phân tâm do COVID-19 và cuộc suy thoái kinh tế lịch sử phát sinh từ đó, và các chiến lược hiệu quả của họ đang tự mình thách thức các giới hạn hay không? Hay đây chỉ là kết quả của việc Trung Quốc đưa vào sự đóng nhậu tàu và máy bay hạn, đến thời gia tăng có thể đoán trước về sự bùng nổ các sự kiện và hoạt động? Mặc dù những lợi ích thích này đều hợp lý, những trên thực tế, yếu tố thúc đẩy các hành động của Trung Quốc nhiều khi ngược là tính liên tục.

Những sự kiện này không phải là chĩa súng xỏ ra, và ngược lại là chúng không cho thấy một chiến lược mới của Trung Quốc sau đại dịch. Trái lại, những sự kiện này nhất quán với cách tiếp cận của Trung Quốc đối với các vấn đề đối ngoại điển hình của Tổng bí thư Tập Cận Bình. Ngay từ trước khi dịch COVID-19 bùng phát, cách tiếp cận này đã thể hiện sự linh hoạt, tính quy tắc đoán và một mong muốn duy nhất là lợi dụng sự suy yếu và phân tâm của các nước bên ngoài để thúc đẩy các lợi ích của Trung Quốc.

Hơn một thập kỷ qua, các nhà lãnh đạo Trung Quốc đã nhìn nhận môi trường an ninh bên ngoài của họ nhìn chung là thuận lợi, mở ra “cơ hội chiến lược hiếm có” mà nhờ đó Trung Quốc có thể đạt được mục tiêu cốt yếu là phục hồi dân tộc thông qua sự phát triển kinh tế và xã hội, hiện đại hóa quân sự và mở rộng sức ảnh hưởng trong khu vực và trên toàn cầu. Kể từ cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu 2008-2009, Bắc Kinh đã nhận thấy cơ hội mở rộng sức mạnh địa chính trị của mình so với Mỹ, tuy nhiên lại không tìm cách gây xung đột rõ ràng với Mỹ hay các đồng minh của nước này.

Kết quả là Bắc Kinh đã đẩy mạnh việc sử dụng các chiến thuật “vùng xám”, tìm cách tăng cường thúc đẩy các lợi ích của Trung Quốc thông qua sự mềm mỏng và các chiến thuật được thiết kế sao cho không kích động các biện pháp trả đũa quân sự. Những hoạt động này cũng là hành vi thăm dò, nhằm tìm hiểu xem Trung Quốc có thể đi bao xa mà không phải đối mặt với sự kháng cự quyết liệt. Trong những năm gần đây, Bắc Kinh đã sử dụng cách tiếp cận này nhằm gia tăng sức ép đối với Nhật Bản và Biển Hoa Đông và thúc đẩy những tuyên bố chủ quyền lãnh thổ của Bắc Kinh ở Biển Đông, đối đầu với Philippines, Việt Nam, Malaysia và Indonesia.

Trong suốt thời gian này, cách tiếp cận của Bắc Kinh đối với hoạt động địa chính trị khu vực đã thích ứng với các điều kiện cụ thể, linh hoạt trước các xu hướng chiến lược rộng lớn hơn và tận dụng cơ hội khi nhận thấy điểm yếu hay sự xao

những của các đại thể. Những hành động của Trung Quốc không phải là canh bạc liều lĩnh như người ta thường bàn luận. Trái lại, đó là những sự tham dò đã được tính toán nhằm tìm cách xác định điểm yếu và của họ. Trung Quốc điểu chỉnh sức ép một cách thận trọng sao cho phù hợp với một tình huống nhất định nhưng không nhất thiết đi quá xa.

Cách tiếp cận này phản ánh một câu châm ngôn: “Hãy lầy lười lê mà tham dò: Nếu gặp thép, hãy dùng lưỡi. Nếu gặp bùn nhão, hãy nhún sâu hơn”. Trong nhiều trường hợp, Bắc Kinh đã tiếp tục nhún sâu hơn khi nhận thấy rằng những hành động của họ không có khả năng gây ra phản ứng đáng kể. Tuy nhiên, khi sự quyết đoán của Trung Quốc gặp phải sự chống đối kiên quyết, Bắc Kinh lại không phản ứng bằng cách leo thang như người ta dự đoán.

Bắc Kinh đã thể hiện sự linh hoạt khi phải đối mặt với sự phản đối kiên quyết. Có thể kể đến những ví dụ như phản ứng của Nhật Bản trước việc Trung Quốc triển khai vùng nhận đăng phòng không ở biển Hoa Đông vào năm 2013 và việc cựu Tổng thống Obama được cho là đã vạch ra “giới hạn đỏ” đối với Tập Cận Bình và bãi chặn Scarborough vào tháng 3/2016. Hơn nữa, phản ứng của Ấn Độ trước các hoạt động của Trung Quốc ở cao nguyên Doklam đã không dẫn tới chiến tranh.

Những hành động gần đây của Trung Quốc ở eo biển Đài Loan, biển Hoa Đông và Biển Đông cho thấy sự tiếp cận của cách tiếp cận linh hoạt và mang tính của họ này. Trong bối cảnh Mỹ do dự trong phản ứng trong nước và không thể dồn dặt một phản ứng quốc tế đáng kể, còn ông Nam Á đang khựng lại vì dịch COVID-19, thì Bắc Kinh chắc chắn có không gian để thúc đẩy lợi thế và tìm kiếm của họ không định các lợi ích của mình. Hơn nữa, những mối quan ngại ngày càng gia tăng rằng quân đội Mỹ có thể phải đối mặt với các vấn đề liên quan tới sự sẵn sàng của nhiều tài sản hải quân có khả năng sẽ không định như những nhận thức của Bắc Kinh rằng tình hình đang có lợi cho việc thúc đẩy chế nhạo của họ. Cuối cùng, phiên bản tiếng Anh của trang mạng chính thức của PLA đã cho đăng một bài bình luận tuyên bố rằng “sự bùng phát của COVID-19 đã làm suy giảm đáng kể năng lực triển khai tàu chiến của Hải quân Mỹ ở khu vực châu Á-Thái Bình Dương”. Ngoài ra, một bài viết khác cũng tuyên bố rằng không có quân nhân Trung Quốc nào mắc COVID-19 và đại dịch đã “thay vào đó chỉ khiến khả năng sẵn sàng chiến đấu của quân đội Trung Quốc”.

Những hành động sau đại dịch của Trung Quốc cho thấy rõ Bắc Kinh đang tìm cách chống lại với thế giới rằng PLA không hề bị COVID-19 tác động (mà trên thực tế rất

có thể là không phải như vậy). Thông điệp đó là nhằm nhìn nhận rằng đây không phải là lúc tìm cách lợi dụng sự tập trung của Trung Quốc vào việc ngăn chặn dịch bệnh, khôi phục nền kinh tế và duy trì sự ổn định chính trị trong nước. Đáng chú ý, Bắc Kinh có khả năng sẽ lợi dụng những sự cố này để thâu tóm các đại thể nhằm tìm ra dấu hiệu cho thấy sự yếu kém và mất tập trung, tìm kiếm cơ hội thay đổi nguyên trạng theo hướng có lợi cho Trung Quốc. Mặc dù đại dịch có thể là nguyên nhân gây ra hành vi này, nhưng đó không phải là một chiến lược mới. Trái lại, đó là sự phản ánh của nhận thức về quyền lực và sự quyết đoán, vốn là dấu hiệu đặc trưng cách tiếp cận của Trung Quốc trước đại dịch. Trong tương lai, Mỹ và các bên tham gia khác nên nhìn Đông-Thái Bình Dương của chúng ta thông qua lăng kính Trung Quốc sẽ tiếp tục những hành vi mang tính cơ hội của mình.

Các dấu hiệu leo thang của Liu ý

Việc cho rằng Trung Quốc chỉ đơn thuần là đang theo đuổi chiến lược cơ hội lâu dài ở các khu vực ngoại vi không có nghĩa là khó có khả năng leo thang. Tuy nhiên vào cách Bắc Kinh đánh giá mức độ yếu kém của các quốc gia trong khu vực và sự xáo trộn của Washington, Trung Quốc có thể xác định rằng giới chính là lúc phải thúc đẩy các tham vọng của họ trong khu vực tiếp cận gần xa nhất có thể.

Các nhà phân tích và các nhà hoạch định chính sách nên tìm kiếm một loạt dấu hiệu đáng chú ý để xác định liệu chiến lược của Trung Quốc, đặc biệt là ở Biển Đông, có bước sang một giai đoạn mới và leo thang hơn hay không.

Nội lực mang tính quyết định nhằm thay đổi nguyên trạng

Điều quan trọng nhất mà Trung Quốc có thể làm để lợi dụng tình hình hơn lo hơn do dịch COVID-19 gây ra rõ ràng sẽ là thúc đẩy các hành động mang tính quyết định nhằm củng cố những tuyên bố chủ quyền khác ra khỏi các cấu trúc địa hình trên biển mà nước này nắm quyền kiểm soát trên thực tế và một quân sự hoặc hành chính. Một hành động như vậy không nhất thiết phải là một nỗ lực mới của Trung Quốc, mà có thể chỉ là một vòng lặp lại của những cách tiếp cận cũ. Ví dụ, đảo Thổ Thổ là một cấu trúc địa hình do Philippines kiểm soát nhưng lực lượng dân quân biển của Trung Quốc đã không ngừng tuần tra quanh đảo này suốt 16 tháng qua. Đây là ví dụ điển hình cho một nỗ lực toàn diện của Trung Quốc nhằm ngăn chặn sự di chuyển và hoạt động tiếp cận của Philippines tại đây, với mục tiêu khi nào

Philippines không thể bỏ và được lập trình của mình để với đó này. Quá thực, lý do duy nhất khiến Bắc Kinh chia sẻ hi vọng rằng thái độ này là vì định hướng chiến lược của Philippines vẫn đã ngả sang Trung Quốc được một thời gian, và Trung Quốc đến gần là không muốn còn trở lại đó. Một định thái leo thang khác mà Trung Quốc có thể cân nhắc là mở rộng các đường biên giới trên biển bằng cách vạch ra các đường cơ sở liên mạch bao quanh quần đảo Trường Sa, từ đó không định tuyên bố chủ quyền để với các vùng biển thềm chí còn rộng hơn nhiều trên Biển Đông. Một định thái này vậy sẽ đẩy mạnh cuộc chiến pháp lý của Bắc Kinh ở Biển Đông và làm gia tăng căng thẳng với các nước tuyên bố chủ quyền biển, có lẽ đáng chú ý nhất là Việt Nam.

Các hoạt động quân sự hóa mới

Kể từ khi Trung Quốc tiến hành nỗ lực xây dựng đảo trên quy mô lớn vào năm 2014, nước này đã liên tục bổ sung cơ sở hạ tầng và tài sản quân sự cho các cấu trúc đảo hình mở rộng mà họ đã xây dựng ở Biển Đông, trong đó bao gồm các đường băng, nhà chứa máy bay và các công trình để phục vụ cho các loại máy bay chiến đấu, tên lửa đất đối không và tên lửa chống ngầm tự tấn, cùng các mạng lưới radar – dù Tập Cận Bình đã công khai cam kết không quân sự hóa Biển Đông. Mặc dù các hoạt động quân sự hóa của Trung Quốc đã được tiến hành, nhưng bất kể tài sản quân sự tân công nào mới được bổ sung tại các cấu trúc đảo hình do Trung Quốc kiểm soát trên Biển Đông cũng sẽ là một dấu hiệu leo thang khác đáng chú ý. Các khả năng này bao gồm việc giới thiệu các các công trình tác chiến đổ bộ, các tàu hải quân hoặc tàu cảnh sát biển của Trung Quốc neo đậu tại các cấu trúc đảo hình mới được quân sự hóa, và ra mắt các hệ thống chiến đấu siêu thanh hoặc chống ngầm mới, mà mọi trường hợp trong số đó đều tăng cường khả năng triển khai quân sự của Trung Quốc và đưa nước này tiến gần hơn đến mức tiêu kiểm soát hiệu quả khu vực Biển Đông.

Tăng cường các biện pháp truyền thông

Một dấu hiệu khác cần lưu ý là đường lối công khai và quyết liệt hơn trong các tuyên bố chính thức liên tiếp các cơ quan truyền thông nhà nước về quy định lịch sử của Trung Quốc để với khu vực này, Biển Đông nói chung và các cấu trúc đảo hình nói riêng. Hình thức tuyên truyền này là biện pháp hữu ích nhằm đánh lạc hướng sự chú ý ra khỏi tình trạng hỗn loạn đang diễn ra trong nước có liên quan đến dịch COVID-19, đồng thời làm suy yếu ý chí chính trị của các nước tuyên bố chủ quyền khác. Mặc dù không cần thiết, nhưng Trung Quốc đã thực hiện các định thái liên

Bi ın ıng m ıt c ıch g ın nh ı hoàn toàn l ıng l ı, do đ ıo vi ıc thay đ ıi c ıch th ıc t ıy ın chính th ıc, d ı kh ıng nh ıt thi ıt ph ıi c ı, s ı l ı m ıt d ıu hi ıu hàng đ ıu h ıu ıch cho th ıy giai đ ın m ıi c ıa ch ı ngh ıa c ı h ıi c ıa n ııc n ıy.

Ch ı ngh ıa c ı h ıi theo chi ıu ngang

M ıc d ı các d ıu hi ıu c ın chú ý n ıu trên h ıu nh ı ch ı nh ıc t ıi các hành đ ıng quy ıt li ıt ch ıng l ıi nh ıng n ııc ph ın đ ıi các t ıy b ı m ı r ıng c ıa B ıc Kinh trên Bi ın ıng, nh ıng Trung Qu ıc c ıng c ı th ı l ıi d ıng th ıi c ı n ıy đ ı c ıng c ı và m ı r ıng nh ıng l ıi ıch thu đ ııc t ı các n ııc th ın thi ın trong khu v ıc. ıng vi ın r ı r ıng nh ıt ı đ ıy l ı Campuchia, v ıi m ıi quan h ı ngày c ıng s ıu s ıc và s ı ph ı thu ıc ngày c ıng t ıng v ıo B ıc Kinh. D ı Th ı t ııng Campuchia Hun Sen đ ı nh ıu l ın kh ıng đ ınh r ıng vi ıc cho ph ıp các l ıc l ııng n ııc ngo ıi v ıo đ ıt n ııc l ı vi ph ım hi ın ph ıp, nh ıng ıng c ı th ı kh ın kh ıo thay đ ıi c ıch di ın gi ıi hi ın ph ıp theo nh ıu c ıch kh ıc nh ıu. B ıt ch ıp các quan ng ıi v ı b ınh d ıch, Trung Qu ıc và Campuchia v ıa hoàn th ınh cu ıc t ıp tr ın chung k ıo d ıi 2 tu ın, và vi ıc m ı r ıng các c ın c ı ti ın quân s ı c ıa B ıc Kinh t ıi Campuchia s ı l ı c ıch th ıc th ıng th ıng nh ıt đ ı n ıng cao v ı th ı s ıc m ınh c ıa Trung Qu ıc trong khu v ıc. M ıt đ ıng th ıi kh ıng bao h ım t ıy b ı l ınh th ı c ıa b ıt k ı n ııc n ıo kh ıc, s ı l ı th ıc th ıc m ı M ı và các n ııc kh ıc kh ı đ ıi ph ı, và s ı c ı t ıc đ ıng chi ın l ııc đ ıng k ı đ ın Bi ın ıng theo m ıt s ı c ıch kh ıc nh ıu.

S ı c ı qua c ı l ıi li ın quan đ ın Bi ın ıng

C ı l ı hành đ ıng nguy hi ım và d ı đ ııc th ıc hi ın nh ıt c ıa Trung Qu ıc s ı l ı li ın k ıt các tranh ch ıp ch ı quy ın ı Bi ın ıng v ıi vi ın tr ı y t ı và kinh t ı cho các n ııc đ ıng ph ıi đ ıi ph ı v ıi d ıch COVID-19. Trung Qu ıc cho đ ın nay kh ıng h ı ng ın ng ıi li ın k ıt các kho ın vi ın tr ı đ ı đ ıi ph ı v ıi d ıch b ınh và các d ı ın trong s ıng ki ın “V ınh đ ıi và Con đ ııng” c ıa n ııc n ıy, và s ı kh ıng m ıt qu ı nh ıu th ıi gian đ ı các n ııc n ıng nh ıng li ın k ıt n ıy l ın c ıp đ ı “c ıng s ın xu ıt” li ın quan đ ın vi ıc đ ıt c ıc n ıng l ııng ho ıc nh ııng b ı quy ın t ıp c ın m ıt s ı c ıu tr ıc đ ıa h ınh ı Bi ın ıng cho Trung Qu ıc. Philippines m ıt l ın n ıa s ı l ı m ıc ti ıu ti ım n ıng cho nh ıng n ı l ıc nh ı v ıy, d ı các l ı th ım d ı d ıu kh ı hi ın do Vi ıt Nam và các n ııc kh ıc s ı h ıu c ıng s ı l ı m ıt tr ıng t ım ti ım n ıng. Theo th ıi gian, h ınh th ıc li ın k ıt n ıy ch ı ngày c ıng ph ıt tr ın. V ı M ı và các n ın kinh t ı ch ıu ıu đ ıng b ı ınh h ııng n ıng n ı t ı cu ıc kh ıng ho ıng kinh t ı do d ıch COVID-19 g ıy ra, M ı c ı th ı d ı đ ıo ın r ıng B ıc Kinh s ı nh ın ra và t ım c ıch khai th ıc m ıt c ıch c ı h ıi đ ıng r ıng m ı.

Nói tóm lại, chiến lược đẩy tính của hai của Trung Quốc có nhiều cách để triển khai trong bối cảnh cuộc khủng hoảng COVID-19, và việc cần thận trọng ý đến những dấu hiệu nêu trên có thể giúp dự đoán giai đoạn leo thang tiếp theo.

Cách thức để phó với thách thức của hai của Trung Quốc

Sự quyết đoán của Trung Quốc sẽ không biến mất. Quá thực, xét tại những căng thẳng đang diễn ra ở eo biển Đài Loan và sự tài sản ngày càng gia tăng của lực lượng quân đội, cảnh sát biển và dân quân biển Trung Quốc ở biển Hoa Đông và Biển Đông, sự căng thẳng này sẽ càng có khả năng xảy ra các sự kiện trong tương lai theo thời gian. Tuy nhiên, khi những thách thức này trở nên nghiêm trọng hơn, Mỹ sẽ càng cần phải thận trọng hơn nữa trong việc thi triển một chiến lược và đưa đến các nước còn lại trong khu vực phải hợp tác để phó với sự quyết đoán và thách thức của hai của Trung Quốc. Nói cách khác, nếu Trung Quốc đứng lên, thì Mỹ phải đảm bảo rằng họ sẽ đứng phải lá chắn thép.

Trước hết, Mỹ cần làm rõ ràng họ sẽ không tha thứ cho bất kỳ nước nào đang cố gắng lợi dụng đại dịch hiện nay để thay đổi nguyên trạng. Washington cần đưa ra một thông điệp rõ ràng rằng rằng rằng thế giới cần phải ổn định nếu muốn giữ quyết thành công cuộc khủng hoảng hiện nay, và các đồng minh và đối tác của Mỹ trên thế giới phải nhắc lại thông điệp này. Tuy vậy, ở châu Á, lợi ích của hai đi đôi với hành động. Bất kỳ thông điệp nào cũng cần phải được hiểu đúng những nội dung thực tiễn ý chí và khả năng chúng tôi thách thức của hai của Trung Quốc thông qua việc tiếp tục nỗ lực hoạt động đầu tiên trong khu vực ở Đông-Đài Bình Đông, đồng thời tiến hành các hoạt động đa phương phải hợp với các đồng minh và đối tác trong khu vực chúng ta nên kết hợp các cuộc tuần tra trên biển và trên không, nhưng không được phép khiêu khích binh lính gặp phải rủi ro.

Một câu hỏi then chốt là các nước láng giềng của Trung Quốc ở Biển Đông – đặc biệt là Philippines, Việt Nam, Malaysia và Indonesia – phản ứng ra sao trước thách thức của hai này. Đây có thể là một câu hỏi để Mỹ tăng cường quan hệ với các nước này và giúp họ có thể khả năng chúng tôi sự quyết đoán của Trung Quốc. Điều này sẽ đòi hỏi Mỹ phải cung cấp cho các nước tuyên bố chính quyền các năng lực, cả sự hỗ trợ và huấn luyện cần thiết để giám sát các vùng biển của họ, đồng thời cần trợ lực của Bộ Kinh nghiệm khủng hoảng để các lợi ích của mình mà không gây nguy cơ leo thang. Về mặt ngoại giao, Washington có thể hỗ trợ các nước láng giềng của Trung

Qu ịc trong vi ịc c ị g ịng đ ịm ph ịn m ịt b ị quy t ịc ịng x ị m ịnh m ị và có hi ịu l ịc pháp lý, đ ịa trên n ịn t ịng là lu ịt pháp và các chu ịn m ịc qu ịc t ị v ịn có sao cho phù h ịp v ị ph ịn quy ịt c ịa Tòa tr ịng tài t ị La Hay n ịm 2016 v ị Bi ịn ịng.

V ị m ịt kinh t ị, M ị có c ị h ị giúp đ ị ịai Loan và các n ịc ịng Nam Á có tranh ch ịp ch ị quy ịn trên Bi ịn ịng v ị Trung Qu ịc trong vi ịc gi ịm s ị ph ị thu ịc kinh t ị vào Trung Qu ịc b ịng cách theo đ ịi các tho ị thu ịn m ị r ịng th ịng m ị, đ ịu t ị song ph ịng và đ ịa ph ịng. M ịt kh ịa c ịnh c ịa chi ịn l ịc c ị này có th ị bao g ịm vi ịc mô ph ịng m ịt sáng ki ịn c ịa Nh ịt B ịn, n ịc m ịi đ ịy đ ị tuyên b ị k ị ho ịch ph ịn b ị 2 t ị USD nh ịm kh ịc l ị các công ty chuy ịn d ịy chuy ịn s ịn xu ịt ra kh ịi Trung Qu ịc. Xét t ị xu h ịng d ịch chuy ịn d ịy chuy ịn s ịn xu ịt t ị Trung Qu ịc sang ịai Loan và ịng Nam Á v ịn đ ị b ịt đ ịu t ị tr ịc khi d ịch COVID-19 bùng ph ịt, n ị l ịc này có th ị h ị tr ị các l ịc l ịng th ị tr ịng c ị h ị.

Cu ịi cùng, đ ịu quan tr ịng là M ị cùng các đ ịng minh và đ ịi tác c ịa n ịc này ph ị hi ịu r ịng Trung Qu ịc không h ị thay đ ịi cách ti ịp c ịn c ịa mình. Ch ị ngh ịa c ị h ị và s ị quy ịt đ ịn đ ịc th ị hi ịn trong nhi ịu th ịng qua trên th ịc t ị đ ị t ịn t ịi trong nhi ịu n ịm. Tuy v ịy, Washington s ị t ị l ịa đ ịi chính mình n ịu tin r ịng Trung Qu ịc s ị không l ịi d ịng tình hình hi ịn t ị. Ngay c ị khi ph ị đ ịi m ịt v ị nh ịng t ịn th ịt to l ịn do d ịch b ịnh m ịi, M ị c ịng không th ị hành đ ịng nh ị th ị đ ịa chính tr ị và s ị c ịnh tranh đ ị t ịm d ịng. Có ch ịng, s ị c ịnh tranh trong t ịng lai ị khu v ịc ịn ị D ịng-Thái Bình D ịng đ ị tr ị nên m ịnh m ị h ịn, và M ị c ịn đ ị đ ịu trong vi ịc đ ịi ph ị v ị xu h ịng này.

Abraham Denmark, Giám đ ịc Ch ịng trình Châu Á t ị Trung tâm h ịc gi ị qu ịc t ị Woodrow Wilson.

Charles

Edel, nghiên c ịu viên cao c ịp t ị Trung tâm Nghiên c ịu Hoa K ị, ịi h ịc Sydney.

Siddharth Mohandas, tr ị lý nghiên c ịu t ị Trung tâm An ninh M ị m ịi. Bài vi ịt đ ịc đ ịng trên t ịp chí

[War on the Rocks](#)

Minh Anh (gt)